

WGSN 2023 RENK EĞİLİMLERİNDEN (VERDİGRİS) ÖRME YÜZEY TASARIMLARI VE ÖRNEK UYGULAMA *

Doç. Dr. Vildan BAĞCI**
Melike BEDİR***

Özet: Tekstil lifleri ya da iplikleri ile dokuma, örme ve dokusuz yüzeylerden oluşturulan tekstil yüzeyleri; günümüzde farklı materyallerden faydalanılması ve moda eğilimlerinden etkilenmesi sonucu doku, hacim ve görünümde yeniliklere evrilmektedir. Ülkemiz ve dünya piyasasında geçerli olan moda eğilimleri, tekstil sektöründe önemli bir yere sahip olan örme, ev ve giyim ürünlerinde de oldukça etkindir. Kullanım ihtiyaçlarına ve teknolojik gelişmelere göre farklı yöntem ve teknikleri içeren birçok tasarım yaklaşımının geliştirildiği görülmektedir. Çalışmada, WGSN 2023 renk eğilimlerinden Verdigris (Bakır Pası) görselinden yararlanılarak kadın üst giyime yönelik tasarlanan beş adet örme tekstil yüzeyi çalışılması, oluşturulan örme yüzeylerden bir tanesinin 3D programında giydirilmesi ve ürün haline getirilip uygulanması amaçlanmıştır. Örme yüzey tasarımlarında atkılı örme sistemi kullanılmış, ürün haline getirilen kadın üst giyimi tasarım ve üretim süreci ile sunulmuştur. Teknik bilgilerin dahil edilerek aktarılmasının ilgi duyanlara kaynak oluşturması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Çalışma verileri internet üzerinden ve yazılı kaynaklardan, uygulama süreci deneysel yöntemle elde edilmiştir. Örme tasarımı uygulama sırasında verdigris (bakır pası) görseline uyumlu olarak belirlenen farklı türde ipliklerin kullanılması, tekstil yüzeyi açısından tasarımda olumlu etki vermiştir. Çift plaka makinesinin uygulamasında fantezi iplik kullanımından kaynaklanan zorluklar nedeniyle kullanılacak iplik türlerinin yumuşak tuşede olmasının avantajlı olacağı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örme yüzeyi, Tasarım, Giysi, WGSN, Renk eğilimi.

Geliş Tarihi: 26.04.2022

Kabul Tarihi: 06.09.2022

Makale Türü: Araştırma Makalesi

*Bu çalışma Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Tekstil Tasarımı Anabilim Dalı yüksek lisans programı kapsamında LE3801211(1) Triko Desen Tasarımı dersinde proje olarak hazırlanmıştır.

**Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil Tasarımı Bölümü, vildan.bagci@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3336-3794.

***Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tekstil Tasarımı Bölümü, bedir.melike@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7147-8920.

KNITTED SURFACE DESIGNS FROM WGSN 2023 COLOR TENDENCIES (VERDIGRIS) AND EXAMPLE APPLICATION *

Assoc. Prof. Vildan BAĞCI**
Melike BEDİR***

Abstract: Design approaches have been developed in different methods and techniques according to usage needs and technological developments. In the study, it is aimed to study five knitted textile surfaces designed for women's top wear by using the Verdigris image, one of the WGSN 2023 color trends, and to turn one of the created knitted surfaces into a product by dressing in a 3D program. Weft knitting system was used in knitted surface designs, and women's tops that were converted into products, which were presented together with the design and production process. It is thought that the transfer of technical information will be useful in terms of creating a resource for those who are interested. Study data were obtained from online and written sources, and the application process was obtained by experimental method. During the knitting design application, the use of different yarn types determined in accordance with the verdigris image has positively affected the design in terms of the textile surface. Due to the difficulties arising from the use of fancy yarn in the application of the double plate machine, it was determined that it would be advantageous to have a soft touch of the yarn types to be used.

Keywords: Knitting surface, Design, Garment, WGSN, Color trend.

Received Date: 26.04.2022

Accepted Date: 06.09.2022

Article Types: Research Article

*This study was prepared as a project in the LE3801211(1) Knitwear Pattern Design course within the scope of Ankara Hacı Bayram Veli University Textile Design Department graduate program.

**Ankara Hacı Bayram Veli University, Faculty of Art and Design, Department of Textile Design, vildan.bagci@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3336-3794

***Ankara Hacı Bayram Veli University, Graduate Education Institute, bedir.melike@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7147-8920

1. GİRİŞ

Tekstil, insanlık için eski çağlardan beri vazgeçilmez bir ihtiyaç olmuştur. Örtünme gereksinimi zamanla doğal elyafın keşfiyle çok farklı alanlara sıçramıştır. Önce elyaf işlenmiş temel ihtiyaçlar karşılanmış daha sonra tekstil endüstrisine geçilmiştir. İnsanların beğeniye ihtiyaç duymasından sonra da moda geçiş sağlanmıştır. Tekstilde ilk olarak dokuma daha sonra örme yüzeyler önemli ölçüde yer edinmiştir (Erdem, 2011, s. 1).

Günümüz tekstil sektöründe örme önemli bir yere sahiptir. Gelişmiş ülkelerde örme 70’li yıllarda yaygınlaşmaya başlamış, ülkemizde ancak 80’li yılların ortalarında iddialı olma sürecine girmiştir. Talebin artışıyla makineler gelişmiş ve değişik teknikte örme kumaşların üretimi yapılmaya başlanmıştır. Bu tekniklerden Jakarlı örme tekniği ile üretilen ürünlerin tercih edilmesi öncelik kazanmıştır (Çırpıcı, 2009, s. 49). Endüstri devrimiyle sanayi kavramının gelişmesi, yüksek kapasiteli iş alanları ve üretim ile örmeciliğin her alanda kullanılabilir olmasını sağlamıştır (Özkendirici, 2012, s. 22).

Örme kumaşlar genel yapıları itibariyle iyi bir elastikiyete sahiptir. Bu da onları önemli kılan en büyük etkidir. Vücut hareketlerini kısıtlamaması, vücudu saran veya genişleyen yapıda olması, az buruşması, konforlu ve kullanışlı olması, hava geçirgenliğini sağlaması, yumuşak dokusu ve hafif olmasının yanı sıra hacimli ve dökümlü bir yapıda olması örme kumaşların daha çok tercih edilmesine sebep olmuştur. Talebin artması ve kullanım alanının genişlemesiyle birlikte örme makine teknolojilerinde gelişmeler her geçen gün ilerlemektedir (Gülsevin, 2005, s. 20).

Örme; günlük yaşamda özellikle giyim ve sanat tasarım alanlarında kullanılan ürünlerde en az bir iplikle oluşturulabilen tekstil yapısı oluşturma tekniği olarak tanımlanabilir. İngilizce literatürde

örme (knitting) iğne, makine veya elde yapılan kumaş tekniği olarak tanımlanmakta, tığ ile yapılan örmeye ise kroşe (crochet) denilerek birbirinden ayrılmaktadır. Örme tekstiller; ev tekstili, iç ve dış giyim olarak endüstriyel alanda, çeşitli tasarım çalışmalarında ve sanatsal olarak üretilen tekstil alanlarında kullanılmaktadır. Örme; bir veya birden fazla ipliğin ilmekler oluşturması ve ilmeklerin birbirine kenetlenmesi ile meydana gelmektedir (Hollen ve Saddler, 1955, s. 101).

Örme tasarımlarında sanat öğelerinin ve ilkelerinin uyumu vardır. Motif veya desen tekrarlarının ritim, kompozisyon, form ve tekniğinin mükemmel uyumu estetik kurallarına uyulduğunu göstermektedir (Atay, 1997, s. 693).

Görsel kültürün bir parçası olan tasarım, moda ve tekstil tasarımı, sanat tasarımı (resim, müzik, heykel vb.), görsel tasarım (grafik, reklam tasarımı vb.), mühendislik (teknolojik) tasarımı ve endüstriyel tasarım (ev aletleri, seramik tasarımı vb.) gibi çeşitleri bulunmaktadır (Bayazıt, 2008, s. 227). “Tasarım, kişinin gözlem yapma, algılama, görsel not alma, duyumsama, düşünme, eleştirme, yaratma, dışa vurum, değerlendirme gibi tüm duygusal ve düşünsel süreçlerini bütünsel bir şekilde çalıştırarak, çevre ve objeler arasında görsel ilişki kurması sonucunda birtakım eşdeğer formlar yaratması sürecinden oluşmaktadır” (Koca ve Koç, 2009, s. 32-44).

Tasarım sürecinde başlangıç noktası en zor aşamalardan biridir. Kavramsal bir düşünce sistemine yerleştirildiğinde bu aşamanın kolaylaştırılmasında ve tasarımın tüm fikri desteklemesinde önemli bir konumdadır. Tasarım, proje haline gelmeden önce zihinde oluşan ve gelişen bir süreçtir. Tasarım eyleminin gerçekleşebilmesi için hazırlık evresine ihtiyaç vardır. Bu hazırlık evresi kavramsal düşünceyle gerçekleşir (Bilir, 2013, s. 13).

Kavramsal düşünceyi tasarıma çevirebilen tasarımcı, belirli bir üstünlük kurmuş durumdadır. Kavramsal düşünceyle tasarıma başlayanın üstünlüğü sıfırdan başlamak yerine elinde bir şeyleri bulundurmasıdır (Turan, 2003, s. 25). Araştırma sürecinde, kültür ve birikimin yanı sıra teknolojik ve teknik bilgiye de sahip olmak gerekmektedir (Gürcüm ve Çiftçi, 2017, s. 13).

Tekstil sektöründe tüketicilerin ürün satın alma nedenleri kişiye ve toplumlara özel olmanın yanı sıra dönemsel ya da nedensel değişkenlik göstermektedir. Bu nedenler görsel ve estetik unsurlara, duygusal ve psikolojik etmenlere, sosyal ve kültürel değerlere, ürünün ortaya çıkardığı işlevselliğe ve pratikliğe göre çeşitlidir. Bu çeşitlilik tekstil sektöründe tasarımcının dikkat etmesi gereken yaratıcılık alanını da genişletmekte, endüstriyel anlamda ürün tasarımında yaratıcılığı çok daha önemli bir boyuta taşımaktadır. Ürünün tercih edilme başarısı açısından tasarımın gerekliliği her geçen gün daha çok anlaşılmaktadır (Gürcüm ve Kartal, 2018, s. 612).

Tekstil ürün tasarımında ürünün sadece işlevsel olması değil, estetik özellikler kazandıran öğelerin de yer alması gerekmektedir. Tekstil tasarımı yüzey düzenlemeleri çizgi, renk, biçim, doku vb. tasarım öğeleri ile bir ritim oluşturmaktadır. Tüm sanat dalları için geçerli olan bu öğeler tasarımcının bakış açısına göre farklılık göstermektedir (Sezgin ve Önlü, 1992, s. 85).

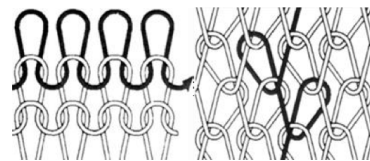
Örme tasarım çalışmalarına ait yapılan literatür araştırmalarında, tasarıma yönelik çalışmaların yer aldığı ancak, örme teknikleri ile örnek ürün oluşturma sürecine ait çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu nedenle çalışmada WGSN renk eğilimlerinden yararlanılarak örme kadın giyimine yönelik yüzey tasarımı çalışılmış, temayı yansıttığı düşünülen yüzeylerden oluşturulan ürünün üretim süreci verilerek belgelenmesi

gereği duyulmuştur. Çalışmanın teorik çerçevesi internet üzerinden ve yazılı kaynaklardan elde edilen bilgilerden elde edilmiştir. Deneysel yöntemle yapılan ürün oluşturma süreci görsellerle desteklenmiş, örme tasarım örnekleri ve makine teknik düzeni, ürün kalıbı teknik çizimleri, örme ve simülasyon görüntüleri ile nihai hali çalışmada yer verilmiştir. Bu çalışma ile örme tasarım ve üretim süreci ile ilgili literatür eksikliğini gidermesi ve bu konuya ilgi duyan kişilere kaynak oluşturması açısından yararlı olacağı tahmin edilmektedir.

WGSN 2023 renk eğilimlerinden yararlanılan çalışmada, Verdigris (Bakır Pası) görseline uygun renkli iplik kullanılarak manuel düz örme makinesi tek ve çift plaka ile beş adet doku yüzeyi çalışılmıştır. Oluşturulmuş bu yüzeylerden bir tanesi seçilerek temayı yansıtacak geliştirme yapılmıştır. Kadın üst giyimi kazak olarak tasarlanan ürünün ve tasarım örgülerin ön ve arka yüzey görünümü, iğne düzeni, desen ayarı görsel ve şemalarla verilmiş, ürüne ait kalıp teknik çizimi yapılmıştır. Ürün tasarımı 3D simülasyon ve nihai görünümü kişi üzerinde sunulmuştur.

2. ÖRME

Örme; ipliklerin tek ya da çok iplikli olarak iğne ve yardımcı elemanlar ile ilmek oluşturma sonucu bu ilmeklerin yan yana ve üst üste bağlantılar yapması ile meydana gelmektedir. Örme İpliklerin ilmek oluşturma şekline göre tek iplikli (atkılı) örmecilik ve çok iplikli (çözgülü) örmecilik olmak üzere başlıca iki ana gruba ayrılmaktadır (Görsel 1) (Gürcüm, 2010, s. 348; Çırpıcı, 2009).

Görsel 1. Atkılı (tek iplikli) ve çözgülü (çok iplikli) örgü (Komisyon, 1994).

Atkılı örme tek bir ipliğin sıra ile hareket eden iğneler ile ilmek oluşturulması ve kumaş boyunca birbirlerine bağlantı yapmaları ile elde edilen örme yüzeyidir. Atkılı örme sistemleri düz ve yuvarlak olarak iki gruptur. Yuvarlak örme makinelerinde iğne plakaları silindirik ve dairesel şeklindedir. Dairesel iğne plakası 90°'lik açıyla silindirik iğne plakasının üzerinde düzenlenmiştir. Düz örme makinelerinde ise ön ve arka plaka birbirlerine göre 100°'lik açıyla yerleştirilmiştir. Kolaylıkla sökülebilen bir yapıya sahip olan bu örme genellikle giyim eşyası üretiminde kullanılmaktadır (Aksoy ve Yılmaz, 1997; Gürcüm, 2010, s. 348).

Atkılı örme teknolojisinde; Jakar sistemi, ilmek, askı, atlama, transfer, ekstra iplik ilavesi, artırma ve eksiltme yöntemi ve intersia örgü desenlendirme teknikleri kullanılmaktadır (Gürcüm, 2010, s. 354).

Çözgü örme ise, çözgü leventlerinden gelen birbirine paralel ipliklerin, toplu olarak örmeye dâhil olan iğnelerin beslenmesi sonucu ilmeklerin üst üste ve kumaş eni boyunca yan yana birbirlerine kenetlenmeleriyle meydana gelmektedir. Kumaşın arka yüzeyinde hafif eğik yatay çizgiler görünmektedir. En hızlı kumaş üretimi sağlayan ve sökülmesi zor olan bir yapıya sahip olan bu örme, tıp, izolasyon, inşaat, otomotiv, giyim eşyası vb. kullanım alanlarına sahiptir (Gürcüm, 2010, s. 360-361).

Raşel, çözgü otomat, kroşe ve malimo örme kumaşlar, aynı anda çoklu ve birlikte hareket ettirilen iğnelerle oluşan çözgü makinelerinde üretilmektedir. Bu teknikte üretim hızının yüksek olması ile birlikte kumaş çeşitliliğinin de fazla olması temel özelliklerdendir. Raşel ve çözgü otomat makinelerinde çoğunlukla perdeler, danteller, spor tekstilleri vb. gibi ev ve giyim tekstilleri, kroşe makinelerinde dar tekstiller, malimo makinelerde ise kesilmiş cam elyafları, çok eksenli kuvvetlendirme iplikleri ve dokusuz yüzeylerin kumaşa dâhil edilmesiyle teknik

tekstiller üretilmektedir (Ünal, 2014, s. 40).

Örme giysiler temel olarak; örülen kumaş üzerine uygulanan kalıba göre kesilip dikilmesi şeklinde “Kes ve dik” ve makineden beden ve kol ölçüsüne uygun olarak çıkarılıp sonradan konfeksiyon ile birleştirilen ya da dikişsiz olarak bir ürünün tüm olarak örülmesi olarak adlandırılan tamamen biçimlendirilmiş olarak iki şekilde oluşturulmaktadır (http1).

3. ATKILI (TEK İPLİKLİ) ÖRME MAKİNELERİ

Atkılı örme makineleri tek ve çift plakalı olarak üretilmektedir. Atkılı örme sistemi iğnelerin yerleşim şekline bağlı olarak düz ve yuvarlak olarak iki tipte bulunmaktadır (Yıldırım, 2008, s.4). İğnelerin, doğrusal ve yan yana yerleştirildiği örme makineleri düz örme (triko) makinesi olarak adlandırılmaktadır (Yavaş, 2013, s. 71).

Örme işlemi kazağın makinenin üzerinde sağa ve sola gidip gelmesi ile oluşur. Bobinlerden gelen İplikler iğnelere direkt veya serbest olarak aktarılmaktadır. Bu prensibe bağlı olarak çeşitli yapı ve şekillerde ürünler oluşturabilmektedir. Bu makinelerin kolay bir şekilde kullanılabilmesi, desenlerde düzgün ilmek yapısı oluşturması, güzel görünüm vermesi ve kaliteli üretim sağlamaları kullanımını arttırmıştır (Çırpıcı, 2009, s. 49).

İki çeşit olan düz örme makinelerinden V yataklı düz örme makineleri nefes alabilen kumaş (spacer) üretiminde kullanılmaktadır. Diğer düz örme makineleri ise düz-ters örgü (haroşa) üretiminde kullanılan makinelerdir. V yataklı örme makineleri ribana ve süprem örgü üretebilmektedir. Ayrıca çift yüzlü kumaşlarda bu makineler ile üretilmektedir. İğneler düz plakalar üzerine yerleştirilmiştir. Bu durum yuvarlak örmeye göre, desen ve biçimlendirmede daha fazla olanak sağlamaktadır (Candan, 2000, s. 171).

4. EĞİLİM TAHMİNCİSİ (TREND FORECASTER) VE MODA TAHMİN HİZMETLERİ

Moda tahmin hizmeti, moda eğilimlerini sezonlar öncesi belirleyip müşterilerine verdiği danışmanlık hizmetiyle üretime ve tasarıma yön vererek var olan ajanslardır. Eğilim tahmincileri, sektörü çok iyi takip eden her türlü imkâna sahip kişilerdir. İletişim ağları çok kuvvetlidir. Böylece sektörde yer edinmiş, tanınmış, başarılı kişilerle veya yeni tasarımcılarla sürekli iletişimde olurlar. Bunun yanında çeşitli fuarlarda perakende sektörünün de talebini analizi yapmak zorundadırlar (Erol, 2011, s. 140).

Eğilim tahmincileri, sektörlerle ve esaslara dayanan bakış açılarıyla ileri sezonlara dair eğilimleri, olacağı en yakın şekilde tahminde bulunurlar. Tahminler yapılırken kavrama, sezgi, moda ve ilgili anlara dair bilgileri değerlendirir ve bu bilgilere dayanarak tahminlerini yaparlar. Moda alanındaki tahminler yapılırken birçok unsura dikkat edilmesi gerekmektedir. Bunlar; çağdaş ve geleneksel moda hakkında bilgiler toplamak, değişimlerin sürekli izlenmesi, satışların takibi, analizlere ve tüketici verilerine göre geri dönüşlerin takibinin yapılması ve geniş bir bakış açısına sahip olunmasıdır (Rouso, 2012, s. 7).

Eğilim takipçileri; iplik, otomobil, döşeme üreticileri ve hazır giyim tasarımcıları olmak üzere çok geniş bir müşteri profiline sahip olmakta ve müşterilerine renk tercihi ve renk paletleri hakkında bilgi vermektedirler (Granger, 2007, s. 4). Eğilim tahmin hizmeti sunan kuruluşlar verdikleri hizmet türü ve çalışma şekline göre farklılıklar göstermektedirler. Fashion Snoops, Peclers Paris, Promostyle, Trendstop ve WGSN bunlardan birkaçıdır.

5. WGSN

WGSN, (World Global Style Network) ana kuruluş Ascential'ın bir eğilim (trend) tahmin

şirketidir. 1998 yılında Batı Londra'da Julian ve Marc Worth kardeşler tarafından kurulmuştur. 2005 yılından buyana gittikçe büyüyen takipçileri ile çok büyük kitlelere önderlik etmektedir. Trend analizi, araştırma, tekstil, stil ve modanın geçtiği her alana çevrimiçi olarak hizmet veren bir ajanstır. Dünyanın çok farklı kesimlerinde yaşayan tasarım ve editör ekibi kullanıcıları adına birçok yere seyahat etmekte dünyanın birçok yerlerinde yaşayan deneyimli yazarlar analiz uzmanları, araştırmacılarla çalışmaktadır. Sınırsız imkânlarıyla müşterilerine en yeni mağazaları çevrimiçi olarak anında ulaşma imkânı sağlamaktadır. Uluslararası moda haberlerini en güncel şekilde arşivlemektedir. WGSN dünya genelinde New York, Hong Kong, Seoul, Melbourne, Los Angeles ve Tokyo'da ofisleri bulunmaktadır. Ana merkezi ise Londra'da bulunmaktadır. Yapılan anlaşmalar sonucunda çevrimiçi olarak Vouge arşivine de bu ajans üzerinden ulaşmayı mümkün kılmaktadır (http 2).

WGSN eğilim tahmin ajansı ekibi ve sosyologlar yıl içinde ortalama 140 moda ve tasarım fuarı izleyerek, tüketici analizleri yapmaktadır. Araştırmalar sonucunda 2 yıl sonrasında yön verecek eğilimler, ana çıkış noktaları, tasarımlarda yenilikler ve alışveriş eğilimleri belirlenmektedir. WGSN' in eğilim araştırmaları üç aşama ile belirlenmektedir. İlk olarak uzun süreli eğilimler, ikinci olarak mevsimsel eğilimler, son olarak hızlı yön raporları incelenip servis edilmektedir (http 2) (Görsel 2).

Görsel 2. WGSN 2023 Küresel renk tahminleri.

6. WGSN KÜRESEL RENK VE TEMA TAHMİNİ İLKBAHAR/YAZ 23 ANA EĞİLİMİ

Dünya aksamalardan ve kısıtlamalardan çıkarken, pandemi döneminde renk kendini ifade etmenin bir sembolü olacaktır. Burada ana düşünce ve eğilim iyimserlik ve dengedir.

Küresel Renk Tahmini İlkbahar/ Yaz 23 Ana Eğilim Başlıkları

- Digital Lavender (Dijital Lavanta)
- Luscious Red (Tatlı Kırmızı)
- Sundial (Güneş Saati)
- Tranquil Blue (Sakin Mavi)
- Verdigris (Bakır Pası) olarak belirlenmiştir.

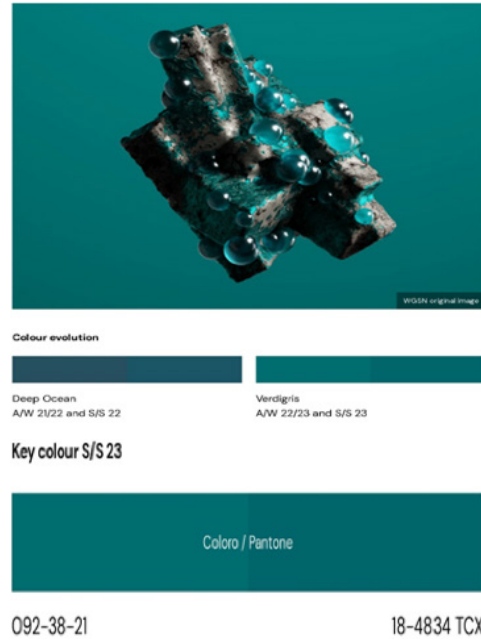
7. ÖRME KADIN ÜST GİYİMİNDE TASARIM UYGULAMALARI

Araştırmalar doğrultusunda örme giysi tasarımında yaratıcılık fonksiyonlarının kullanılması, yaratıcılığın Verdigris (Bakır Pası) görseline yönelik somutlaştırılarak ürün haline dönüştürülmesi sürecinde ürünün kullanılabilir ve geliştirilebilir yönünün açık olması amacı ile kapsamlı bir çalışma yapılmış, tasarım sürecinde Adobe Illustrator ve Adobe Photoshop programları, üretim aşamasında manuel atkılı düz örme makinesi kullanılmıştır. Bu doğrultuda tasarım süreci aşağıdaki şekilde yürütülmüştür.

- Wgsn renk eğilimi ve tema seçimi
- Hikâye panosu hazırlama
- Tasarıma uygun materyalleri araştırma ve tedarik etme
- Örme tasarım çalışmaları
- Kalıp teknik çizimi ve örme desen şeması
- 3 Boyut (3D) simülasyon ve ürün görsel sunumu

7.1. Wgsn Renk Eğilimi ve Tema Seçimi

WGSN Küresel Renk ve Tema Tahmini İlkbahar/ Yaz 23 Ana Eğilim tahmin analizleri neticesinde seçilen Verdigris görseli ürün tasarımında ana etken olmuştur. Yaratıcılığı ve üretimi destekleyen süreçte; hikâye panosu, malzeme temini, örme yüzey çalışmalarının yapılması, geliştirilmesi ve örme kadın giysi tasarımının son aşamasına kadar her aşamada yararlanılmıştır. Görsel ve anahtar renklere etken olan Pantone kodu Görsel 3'te verilmiştir.

Görsel 3. Verdigris (bakır pası) görseli ve Pantone kodu.

Doygun bir ton olan Verdigris, dijitalleştirilmiş tonlara doğru bir geçiş yapmaktadır. Nostaljik yönlerle dolu bu renk aynı zamanda 1980'lerin spor giyiminden alınmıştır. Verdigris (Bakır Pası) adı, oksitlenmiş bakır üzerinde bulunan yeşilimsi pigmenti ifade etmektedir. Bu kavram ile sadece anahtar renk değil ana hikâyede de çıkış noktasında yer almaktadır. Huzur, denge ve dinginlik ihtiyacını göz önünde bulunduran bu temada, ıslak görünümlü, metalik yüzeyleri ile yüksek etkiyi yansıtmaktadır.

7.3. Tasarım İçin Uygun Materyalleri Araştırma ve Tedarik Etme

Kullanılan sezonun ilkbahar, yaz olması sebebi ile kadın örme üst giyimde kısa kol kazak tercih edilmiştir. 8 gauge makine ile uyumlu iplikler tercih edilmiştir. Örme yüzey tasarımları ve prototip ürün üretim sürecindeki kullanılan iplikler % içerikleri ile aşağıda belirtilmiştir.

İplik %75 Akrilik, %25 Yün. Renk kodu: 212

İplik %75 Akrilik, %25 Yün. Renk kodu: 271

İplik %75 Akrilik, %25 Yün. Renk kodu: 310
Fantezi (metal karışımı) iplik %100 Akrilik.

Örnek yüzey tasarımları ve kadın üst giyimi üretimi atkılı örme sistemi manuel çift plakalı örme makinesi ile gerçekleştirilmiştir. Seçilen temayı yansıtabilecek şekilde hazırlanan desenlerde ön ve arka plakalar üzerinde bulunan iticileri

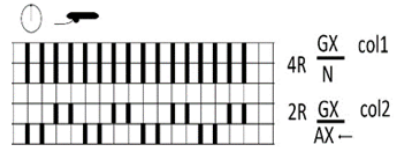
manuel ayarlama, itici kullanmadan iğne düzenlemeleri ve makine üzerinde bulunan örnek düğmeler ile iki renk iplik kullanılarak oluşturulmuştur. İplikler kullanım öncesi uygun şartları sağlaması için parafin ile tekrar bobin sarım işlemine tabi tutulmuştur. Verdigris görseline ve anlamına uygun metalin hissettirdiği soğukluk ve parlaklık etkisini yansıtabilecek metal karışımı fantezi iplik tercih edilmiştir.

7.4. Örme Tasarım Çalışmaları

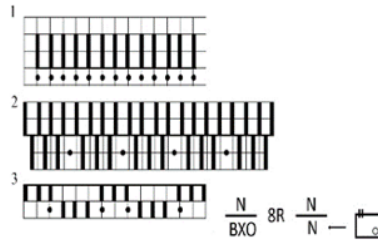
Bakır pası görseli ve anlamına uygun çalışılan beş adet örme doku denemelerinin ilk üç âdeti Görsel 5 diğer çalışmalar Görsel 6'da verilmiştir. Örme doku çalışmalarının ön, arka görünümü, iğne düzeni ve desen ayarı verilmiştir. Tasarım 1 ve 2 için oluşturulan desenler ürün çalışmasında kullanılmak üzere seçilmiş ve geliştirilmiştir.

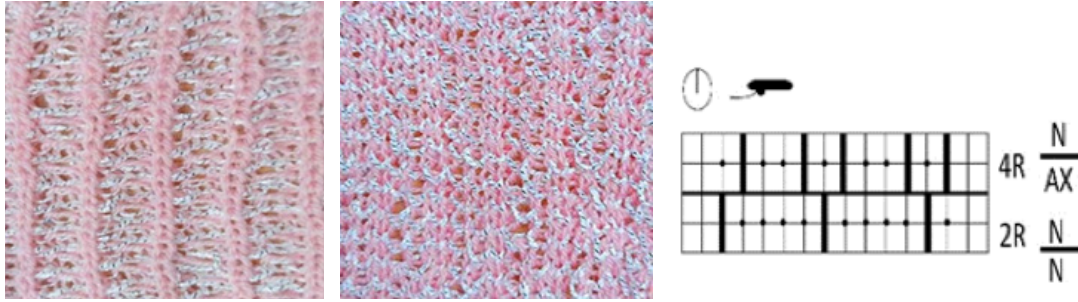

a) Tasarım 1 (ön-arka görünüm).

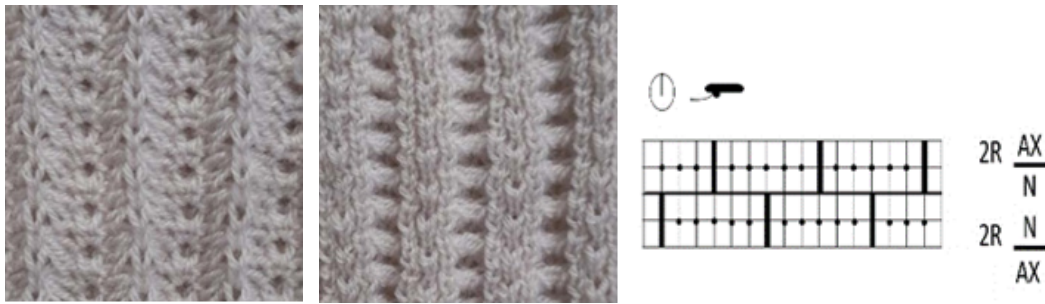

b) Tasarım 2 (ön-arka görünüm).

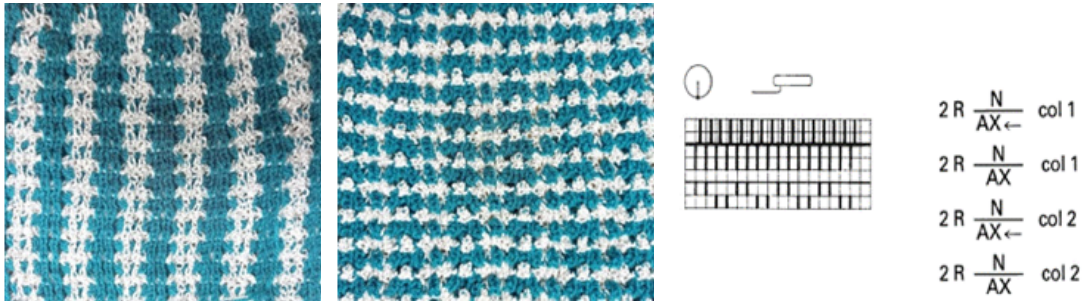

c) Tasarım 3 (ön-arka görünüm).

d) Tasarım 4 (ön-arka görünüm).

Görsel 5. Örme yüzey tasarımı çalışmaları ve teknik açıklamalar.

a) Tasarım 5 (ön-arka görünüm).

Görsel 6. Örme yüzey tasarımı çalışmaları ve teknik açıklamalar.

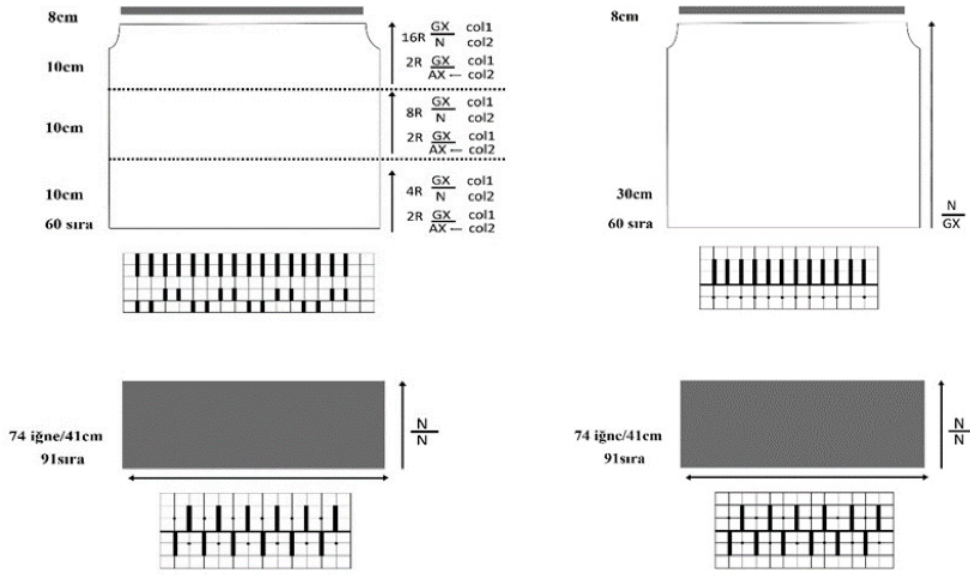
7.5. Kalıp Teknik Çizimi ve Örme Desen Şeması

Kadın kazağı ön ve arka beden çalışmasına ait teknik kalıp çizimi ve örme desen ayarı Görsel 7'de kol çalışmasına ait teknik kalıp ve örme desen ayarı Görsel 8'de verilmiştir.

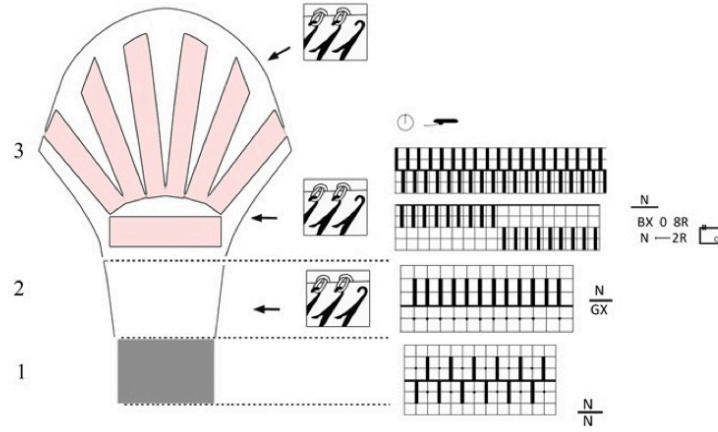
7.6. Ürün Tasarım Örgüsü

1 ve 2. Yüzey tasarım çalışmalarının geliştirilmesiyle hazırlanan prototip ürünün

ön ve arka beden çalışmasında 74 iğne örme genişliği ile 1x1 ribana (lastik) örgü ile başlanmış 91 sıra sonrasında ön bedende teknik çizimde verilen ayarlara göre toplam 170 sıra tasarım örgüsü belli aralıklar verilerek uygulanmıştır. İlk desen örgüsü 66 sıra, ikinci desen 50 ve son desen 54 sırada tamamlanmıştır. Arka beden düz örgü tekniği ile 170 sırada tamamlanmıştır. Kol çalışması ise ribana örgü sonrası esin kaynağı Verdigris görseline uyumlu hacim sağlayan örgü tasarımı ile tamamlanmıştır. Çalşılan örme

Görsel 7. Ön ve arka beden teknik kalıp çizimi, örgü iğne düzeni ve desen ayarı.

Görsel 8. Kol teknik kalıp çizimi, örme iğne düzeni ve desen ayarı.

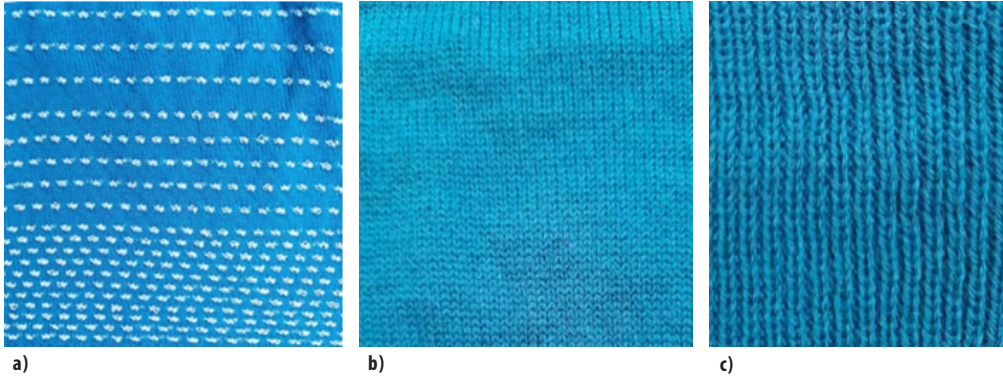
yüzey görünülerinden ön, arka beden ve bel-kol ağzı 1x1 ribana örgü görselleri Görsel 9'da, kol ön ve arka yüzey ile hacimli görünüm Görsel 10'da verilmiştir.

7.7. 3 Boyut (3D) Simülasyon ve Ürün Görsel Sunumu

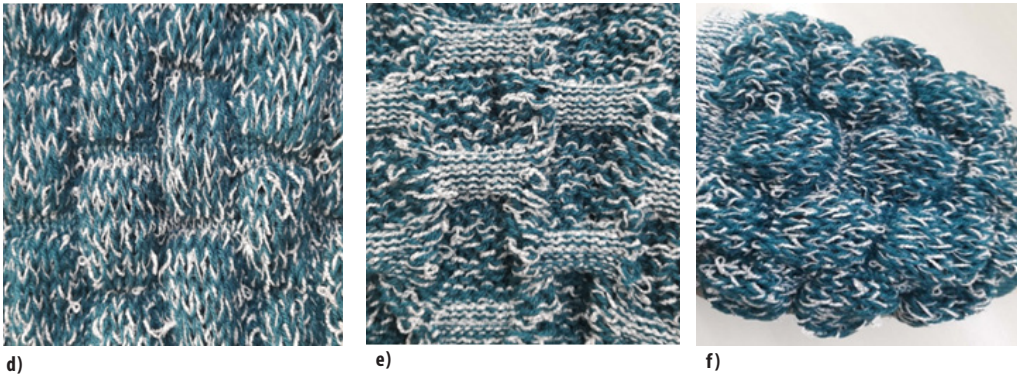
3 boyut (3D) simülasyon sunumu Görsel 9'daki gibidir. Ürün görsel sunumda olduğu gibi ürün üç parçadan oluşmaktadır. Bu parçalar işlem sonrası

elde dikiş teknikleri yapılarak birleştirilmiştir. Görsel 11'de yer alan etek teknik sunum için tamamlayıcı bir öğedir. Simülasyonda yer alan etek ürünü örme yüzey tasarımı 4 kullanılarak hazırlanmıştır.

Nihai ürünün model üzerindeki görünümü Görsel 12'deki gibidir. Model bedeni tam sarmaktadır. Modelde kol hareket sınırlılığı yaratmadığı için rahat kullanıma uygundur aynı

Görsel 9. a) Ön beden desen çalışması, b) Arka beden düz örgü, c) 1x1 Ribana.

Görsel 10. d) Kol deseni ön yüzey, e) Kol deseni arka yüzey, f) Kol deseni hacimli görünümü.

zamanda prototip ürün olarak kullanıma hazır hale getirilmiştir.

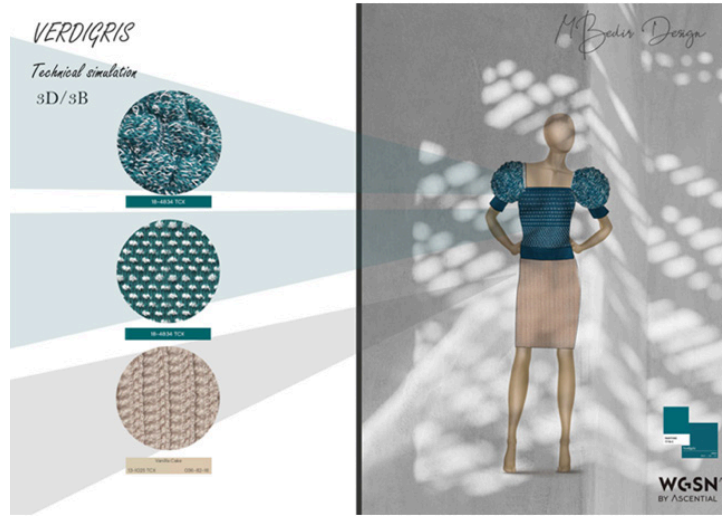
SONUÇ

Tekstil tasarımında tasarımcılara ilham kaynağı niteliğindeki moda ve renk eğilimleri, önemli bir yer teşkil etmektedir. Tasarımcının, ürününü doğru kullanıcı ile buluşturabilmesi için eğilim analizlerini çok iyi yapabilmesi gerekmektedir.

Çalışmada, birçok alanda moda tahmin hizmeti sunan WGSN 2023 renk eğilimlerinden Verdigris görselinden yararlanılmıştır. Huzur, denge ve dinginlik ihtiyacını yansıtan temada, oksitlenmiş bakır üzerinde bulunan yeşilimsi pigmenti ifade eden Verdigris hem fütüristtik hem de nostaljik hissedilebilen doymuş bir deniz mavisi olduğu anlaşılmaktadır. İlham alınan görselden yola çıkarak oluşturulan örme yüzey doku örnekleri

çalışılmış, özgün kadın örme üst giyim tasarımı 3D giydirme yapılmış ve nihai ürün kişi üzerinde sunulmuştur.

Günlük hayatta kullanılması ve üretilebilmesi amaçlanan örme kadın kazak tasarım süreci aktarılmıştır. Tekstil ve hazır giyim içinde önemli bir ürün grubu içinde yer alan örme giyim yüzey çalışmalarına başlamadan önce gerekli olan malzemelerin tedarik planı da önem taşımaktadır. Temaya uygunluğu düşünülen iplikler ile manuel örme makinesinde örme yüzey çalışmaları yapılarak beş adet doku yüzeyi oluşturulmuştur. Seçilen örme yüzey ile üretilen prototip kadın kazak giysisi teknik açıklamalarıyla verilmiştir. Çalışmanın uygulama süreci ile verilmesinin bu alanda çalışma yapmak isteyenlere örnek olması adına faydalı olacağı beklenmektedir. WGSN 23 İlkbahar/Yaz Verdigris (bakır pası) görseli

Görsel 11. 3 boyut (3D) simülasyon sunumu.

Görsel 12. Ürünün görsel sunumu.

ile kadın üst giyime yönelik hedef kitleye uygun tasarım çalışmaları gerçekleştirilmiş, oluşturulan üründe istenilen renk, doku ve hacim (boyut) elde edilmiş, tasarım estetik ve fonksiyonel olarak kullanıma hazır duruma getirilerek prototip ürün olarak sunulmuştur. Örne tasarımında kullanılan yardımcı tonlarla vurgu, örme teknik detaylarıyla da pasın hissettirdiği tortulu yüzey etkisini yansıtan hacim elde edilmiştir. Örne tasarımı uygulamasında belirlenen bakır pasından etkilenilerek metalin hissettirdiği soğukluk ve parlaklık etkisini veren farklı türde iplikler (akrilik ve fantezi) tercih edilmiştir. Kullanılan iplikler tekstil yüzeyi açısından tasarımda olumlu etki vermiş ancak fantezi iplik tuşesinden (sert

tutum) kaynaklı çift plaka ile yapılan çalışmada karşılıklı iğne kullanımı sonucu örme aşaması ve üretim hızında zorluklar yaşanmıştır. Bu nedenle kullanılacak iplik türlerinin yumuşak tutumlu olması ile örme oluşumu ve üretim hızında artış sağlayacağı düşünülmektedir.

Gelişen teknoloji sayesinde her bilgiye anında ulaşılabilirlik artmıştır. Genel olarak bu durum avantaj sayılsa da birçok bilgi kirliliğine rastlamak mümkündür. Bu nedenle her tasarımcıya kılavuzluk eden dünya üzerinde geçerliliği olan eğilim ajanslarından yararlanılmalıdır. Eğilimleri takip etmek, eğilim öngörülerini anlayabilmek için sürekli gelişime, teknoloji bilişime açık olmak, uygulayabilmek ve ilgili etkin kurslardan

yararlanmak önemlidir. Örne kadın üst giyimi olarak tasarlanan örme yüzey çalışmaları örme ev tekstili vb. farklı ürünlerde değerlendirilerek ürün yelpazesi genişletilebilir.

KAYNAKLAR

- Aksoy, Z. ve Yılmaz, C. (1997). *Örme Giysilerin Üretim Özellikleri*. Yayınlanmamış Bitirme Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi.
- Atay, A. (1997). *Örücülük*. İstanbul: Devlet Kitapları Milli Eğitim Basımevi.
- Bayazıt, N. (2008). *Tasarımı Anlamak*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- Bilir, S. (2013). *Mekân Tasarımında Kavram Geliştirme Sürecine Analitik Bir Yaklaşım*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Candan, C. (2000). *Düz Örme Teknolojisi*. İstanbul: IMC Basım Ltd.
- Çırpıcı, A. (2009). *Jakar Örmelerde Fiziksel ve Görsel Analizler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erdem, D. (2011). *Örme Makinelerinin Teknoloji ve Tasarım Parametreleri Arasındaki İlişkilerin Araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Erol, F. (2011). *Trend Öngörüsü ve Moda Dinamikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: MSGSÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Granger, M. M. (2007). *Fashion The Industry and Its Careers*. New York: Fairchild Publications.
- Gülsevin, N. (2005). *Spor Giysilerin Konfor Özellikleri Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Güntürkün, Ü. D. (2010). *Moda Olgusunun Renk Trendleri Çevresinde Ele Alınması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: MSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gürcüm, B. H. (2010). *Tekstil Malzeme Bilgisi*. İstanbul: Kerasus Kitap.
- Gürcüm, B. H., Çiftçi, A. (2017). *Tekstil Tasarımında Yaratıcılık ve Esinlenme*. *The Journal of Academic Social Science Studies*, (54), 1-19.
- Gürcüm, B. H., Kartal, S. (2018). *Tekstil Tasarımında Esinlenme ve Bir Örnek Uygulama: Johannes Itten*. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 7 (45), 611-618.
- Hollen, N. ve Saddler, J. (1955). *Textiles.1. Edition*. New York: The Macmillan Company.
- Kartal, E. (2014). *Moda Trend Tahmin ve Analizleri Tüketicilerin Moda Ürün Beklenti Düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü *Tekstil ve Moda Tasarımı Anasanat Dalı Tekstil ve Moda Tasarımı Programı*.
- Koca, E. ve Koç, F. (2009). *Giysi Tasarımında Yaratıcılık*. *NWSA e-Journal of New World Sciences Academi*. *Uluslararası Hakemli E-Dergi*, 4(1). 32-44.
- Komisyon. (1994). *Tekstil Teknolojisi*. İstanbul: MEB.
- Özkendirci, B. B. (2012). *Çözgünlü Örmecilikte İplik Değişkenleri Konusunda Görüş ve Değerlendirmeler*. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi*, (21), 21-36.
- Rouso, C. (2012). *Fashion Forward*. Canada: Fairchild Books.
- Sezgin, Ş. ve Önlü, N. (1992). *Tekstilde Tasarım Olgusu*. *Tekstil ve Mühendis*, 6 (32). 84-89.
- Turan, N. ve Altaş N. E. (2003). *Tasarım Sürecinde Kavram*. *İTÜ Dergisi*, 2 (1), 15-26.
- Ünal, A. (2014). *Örme Teknolojisi ve Teknik Tekstille*. XIII. Uluslararası İzmir Tekstil ve Hazır Giyim Sempozyumu, İzmir.
- Yavaş, Y. (2013). *Örme Kumaş Sektöründe Birim Maliyet Hesaplama*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yıldırım, M. (2008). *Üç Boyutlu Boşluklu Yuvarlak Örme Kumaşların Antistatik ve Termal Özelliklerinin Belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

İnternet Kaynakları

- <http 1. https://www.thecuttingclass.com/knitwear-jil-sander/> (Erişim Tarihi: 20.02.2022).
- <http 2. https://www.wgsn.com/en/wgsn> (Erişim Tarihi: 20.02.2022).

Görsel Kaynaklar

- Görsel 2. [http 3. https://lp.wgsn.com/Key-colors-ss23.html](https://lp.wgsn.com/Key-colors-ss23.html) Görsel 2. WGSN 2023 temaları (Erişim Tarihi: 20.02.2022).
- Görsel 3. [http 4. https://lp.wgsn.com/Key-colors-ss23.html](https://lp.wgsn.com/Key-colors-ss23.html) Görsel 3. Verdigris (bakır pası) resmi ve pantone kodu (Erişim Tarihi: 20.02.2022).